

KONWENCJA GENERALNA

między Polską a Francją o zabezpieczeniu społecznym, Układ dodatkowy dotyczący systemu zabezpieczenia społecznego stosowanego do pracowników górnictwa i przedsiębiorstw zrównanych z górnictwem, Układ dodatkowy dotyczący sposobu przekazywania funduszy i Protokół ogólny, podpisane w Paryżu dnia 9 czerwca 1948 r.

(Ratyfikowane zgodnie z ustawą z dnia 18 listopada 1948 r. — Dz. U. R. P. Nr 58, poz. 460).

Przekład.

W Imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

BOLESŁAW BIERUT

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 9 czerwca 1948 r. podpisane zostały w Paryżu Konwencja generalna między Polską a Francją o zabezpieczeniu społecznym, Układ dodatkowy dotyczący systemu zabezpieczenia społecznego stosowanego do pracowników górnictwa i przedsiębiorstw zrównanych z górnictwem, Układ dodatkowy dotyczący sposobu przekazywania funduszy i Protokół ogólny, Akty o następującym brzmieniu:

Au Nom de la République de Pologne

BOLESŁAW BIERUT

PRÉSIDENT DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE

à tous ceux qui ces Présentes Lettres verront fait savoir ce qui suit:

Une Convention générale entre la Pologne et la France sur la sécurité sociale, un Accord complémentaire concernant le régime de sécurité sociale applicable aux travailleurs des mines et établissements assimilés, un Accord complémentaire concernant les modalités de transfert et un Protocole général ont été signés à Paris le 9 juin 1948, Actes dont la teneur suit:

Przekład.

KONWENCJA GENERALNA

pomiędzy Polską a Francją o zabezpieczeniu społecznym.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
i Prezydent Republiki Francuskiej

pragnąc zapewnić korzyści ustawodawstwa o zabezpieczeniu społecznym, obowiązującego w obu układających się Państwach, osobom, do których ustawodawstwo to stosuje się lub stosowało się, postanowili zawrzeć konwencję i w tym celu mianowali swych pełnomocników, a mianowicie:

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej:
Jego Excelencję *Jerzego Putramenta*, Ambasadora Nadzwyczajnego i Pełnomocnego Rzeczypospolitej w Paryżu,

Prezydent Republiki Francuskiej:
Pana *Daniela Mayer*, Ministra Pracy i Zabezpieczenia Społecznego, Pana *R. Bousquet*, Ministra Pełnomocnego, Generalnego Dyrektora w Ministerstwie Spraw Zagranicznych,

którzy po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za należyte i ważne, ustalili zgodnie następujące postanowienia:

TYTUŁ I. — Zasady ogólne.

Artykuł 1.

§ 1. Polscy i francuscy pracownicy najemni lub pracownicy zrównani z najemnymi na podstawie przepisów o zabezpieczeniu społecznym, wymienionych w art. 2 niniejszej konwencji, objęci są powyższymi przepisami, obowiązującymi w Polsce lub we Francji i korzystają z nich na tych samych warunkach, co obywatele każdego z tych krajów.

§ 2. Inni obywatele polscy lub francuscy, nie wymienieni w § 1 niniejszego artykułu, objęci są przepisami dotyczącymi świadczeń rodzinnych, wymienionymi w art. 2 i obowiązującymi w Polsce lub we Francji, i korzystają z nich na tych samych warunkach, co obywatele każdego z tych krajów.

§ 3. Obywatele polscy lub francuscy, zamieszkali w Polsce lub we Francji, mogą ubezpieczyć się dobrowolnie lub kontynuować dobrowolnie ubezpieczenie w zakresie przepisów, wymienionych w art. 2, na tych samych warunkach jak obywatele kraju, w którym zamieszkują, z uwzględnieniem ewentualnych okresów ubezpieczenia we Francji i w Polsce.

Artykuł 2.

§ 1. Przepisy prawne o zabezpieczeniu społecznym, do których stosuje się niniejsza konwencja, są następujące:

1°) — We Francji:

CONVENTION GÉNÉRALE

entre la France et la Pologne sur la Sécurité Sociale

Le Président de la République Française,
et Le Président de la République Polonaise,

animés du désir de garantir le bénéfice des législations sur la sécurité sociale en vigueur dans les deux Etats contractants aux personnes auxquelles s'appliquent ou ont été appliquées ces législations, ont résolu de conclure une convention et, à cet effet, ont nommé leurs plénipotentiaires, savoir:

Le Président de la République Française.
— Monsieur *Daniel Mayer*, Ministre du Travail et Sécurité Sociale,
— Monsieur *R. Bousquet*, Ministre Plénipotentiaire, Directeur Général au Ministère des Affaires Etrangères,

Le Président de la République Polonaise:
— Son Excellence Monsieur *Jerzy Putrament*, Ambassadeur Extraordinaire et Plénipotentiaire de la République de Pologne à Paris,

lesquels, après avoir échangé leurs pouvoirs reconnus en bonne et due forme, sont convenus des dispositions suivantes:

TITRE 1er — Principes Généraux

Article 1er.

Paragraphe 1er

Les travailleurs français ou polonais salariés ou assimilés aux salariés par les législations de sécurité sociale énumérées à l'article 2 de la présente convention, sont soumis respectivement auxdites législations applicables en Pologne ou en France et en bénéficient dans les mêmes conditions que les ressortissants de chacun de ces pays.

Paragraphe 2

Les ressortissants français ou polonais autres que ceux visés au premier paragraphe du présent article sont soumis respectivement aux législations concernant les prestations familiales énumérées à l'article 2, applicables en Pologne ou en France et en bénéficient dans les mêmes conditions que les ressortissants de chacun de ces pays.

Paragraphe 3

Les ressortissants français ou polonais résidant en Pologne ou en France peuvent être admis à l'assurance volontaire ou facultative continuée des législations énumérées à l'article 2 dans les mêmes conditions que les ressortissants du pays où ils résident, compte tenu le cas échéant, des périodes d'assurance en France et en Pologne.

Article 2.

Paragraphe 1er

Les législations de sécurité sociale auxquelles s'applique la présente convention sont:

1) — En France:

- a) ustawodawstwo ogólne, normujące organizację zabezpieczenia społecznego;
- b) ustawodawstwo ogólne, normujące system ubezpieczeń społecznych osób, zatrudnionych w zawodach nierolniczych, i dotyczące ubezpieczenia na wypadek choroby, inwalidztwa, starości i śmierci oraz pokrycia ciężarów macierzyństwa;
- c) ustawodawstwo o ubezpieczeniu społecznym pracowników najemnych i zrównanych z nimi, zatrudnionych w zawodach rolniczych, i dotyczące pokrycia tych samych ryzyk i ciężarów;
- d) ustawodawstwo dotyczące świadczeń rodzinnych;
- e) ustawodawstwo o zapobieganiu wypadkom w zatrudnieniu i chorobom zawodowym oraz o odszkodowaniu za wypadki w zatrudnieniu i choroby zawodowe;
- f) specjalne systemy zabezpieczenia społecznego, jeżeli dotyczą ryzyk i świadczeń, objętych ustawodawstwem wymienionym w ustępach poprzednich, a mianowicie system zabezpieczenia społecznego w górnictwie.

2°) — W Polsce:

- a) ustawodawstwo ogólne, dotyczące ubezpieczenia na wypadek choroby i ubezpieczenia od wypadków (chorób zawodowych) w zatrudnieniu;
- b) ustawodawstwo dotyczące ubezpieczenia robotników i pracowników umysłowych na wypadek inwalidztwa, starości lub przedwczesnej śmierci, nie wyłączając systemów specjalnych;
- c) ustawodawstwo, dotyczące ubezpieczenia rodzinnego (świadczeń rodzinnych);
- d) ustawodawstwo, dotyczące systemu dodatkowego ubezpieczenia emerytalnego górników i zrównanych z nimi pracowników oraz innych zawodów.

§ 2. Konwencja niniejsza stosować się będzie również do wszystkich aktów ustawodawczych lub zarządzeń, które zmieniły lub zmieniają albo uzupełniły lub uzupełnią przepisy prawne, wyszczególnione w § 1 niniejszego artykułu.

Natomiast konwencja niniejsza będzie się stosować do:

- a) aktów ustawodawczych lub zarządzeń, wprowadzających nowy rodzaj zabezpieczenia społecznego tylko w razie zawarcia odpowiedniego porozumienia się w tym przedmiocie pomiędzy obu układającymi się krajami;
- b) do aktów ustawodawczych lub zarządzeń, rozciągających istniejące systemy na nowe kategorie uprawnionych, tylko w razie braku sprzeciwu Rządu zainteresowanego kraju, notyfikowanego Rządowi drugiego kraju w ciągu trzech miesięcy od daty urzędowego ogłoszenia wymienionych aktów.

A r t y k u ł 3.

§ 1. Pracownicy najemni lub zrównani z najemnymi przez przepisy, obowiązujące w każdym z układających się krajów, zatrudnieni w jednym z tych krajów, objęci są ustawodawstwem właściwym dla miejsca ich zatrudnienia.

§ 2. Od zasady, ustalonej w § 1, przewiduje się następujące wyjątki:

a) — la législation générale fixant l'organisation de la sécurité sociale;

b) — la législation générale fixant le régime des assurances sociales applicable aux assurés des professions non agricoles et concernant l'assurance des risques maladie, invalidité, vieillesse, décès et la couverture des charges de la maternité;

c) — la législation des assurances sociales applicable aux salariés et assimilés des professions agricoles et concernant la couverture des mêmes risques et charges;

d) — la législation des prestations familiales;

e) — les législations sur la prévention et la réparation des accidents du travail et des maladies professionnelles;

f) — les régimes spéciaux de sécurité sociale, en tant qu'ils concernent les risques ou prestations couverts par les législations énumérées aux alinéas précédents et notamment le régime relatif à la sécurité sociale dans les mines.

2) — En Pologne:

a) — la législation générale relative à l'assurance-maladie et l'assurance-accidents du travail (maladies professionnelles);

b) — la législation relative à l'assurance-invalidité-vieillesse-décès des ouvriers et des employés, y compris les régimes spéciaux;

c) — la législation relative à l'assurance-famille (prestations familiales);

d) — la législation relative aux régimes complémentaires des retraites des ouvriers mineurs et assimilés et des autres professions.

Paragraphe 2 —

La présente convention s'appliquera également à tous les actes législatifs ou réglementaires qui ont modifié ou complété ou qui modifieront ou compléteront les législations énumérées au paragraphe 1er du présent article.

Toutefois, elle ne s'appliquera:

a) — aux acts législatifs ou réglementaires couvrant une branche nouvelle de la sécurité sociale que si un arrangement intervient à cet effet entre les pays contractants;

b) — aux actes législatifs ou réglementaires qui étendront les régimes existants à de nouvelles catégories de bénéficiaires que s'il n'y a pas, à cet égard, opposition du Gouvernement du pays intéressé notifiée au Gouvernement de l'autre pays, dans un délai de trois mois à dater de la publication officielle desdits actes.

A r t i c l e 3.

Paragraphe 1er

Les travailleurs salariés ou assimilés aux salariés par les législations applicables dans chacun des pays contractants occupés dans l'un de ces pays, sont soumis aux législations en vigueur au lieu de leur travail.

Paragraphe 2

Le principe posé au paragraphe 1er du présent article comporte les exceptions suivantes:

- a) Pracownicy najemni i zrównani z nimi, zatrudnieni w innym kraju, niż kraj ich stałego miejsca zamieszkania, przez przedsiębiorstwo, mające w kraju ich miejsca zamieszkania zakład pracy, w którym zainteresowani są stale zatrudnieni, pozostają objęci ustawodawstwem, obowiązującym w kraju swego stałego miejsca zatrudnienia, jeśli ich zatrudnienie na obszarze drugiego kraju nie trwa dłużej niż 6 miesięcy; w przypadkach, gdy zatrudnienie to, przedłużone z przyczyn nie przewidzianych poza okres pierwotnie zamierzony, przekracza 6 miesięcy, stosowanie do nich ustawodawstwa, obowiązującego w kraju stałego zatrudnienia, będzie mogło być wyjątkowo utrzymane za zgodą Rządu kraju przejściowego zatrudnienia.
- b) Pracownicy najemni i zrównani z nimi pracownicy publicznych lub prywatnych przedsiębiorstw transportowych jednego z obu umawiających się krajów, zatrudnieni w drugim kraju bądź przejściowo, bądź jako personel objazdowy, podlegają wyłącznie przepisom, obowiązującym w kraju, w którym przedsiębiorstwo ma swą siedzibę.
- c) Pracownicy najemni lub zrównani z nimi pracownicy oficjalnej administracji publicznej, wysłani z jednego układającego się kraju do drugiego, podlegają przepisom obowiązującym w kraju, z którego zostali wysłani.

§ 3. Obywatele polscy lub francuscy, inni niż pracownicy najemni lub zrównani z nimi, podlegają ustawodawstwu dotyczącemu świadczeń rodzinnych, obowiązującemu w miejscu wykonywania głównych czynności zawodowych. Jeśli nie wykonywają żadnych czynności zawodowych, podlegają ustawodawstwu o świadczeniach rodzinnych, obowiązującemu w miejscu ich stałego zamieszkania.

§ 4. Zwierzchnie władze administracyjne obu układających się Państw mogą, za wspólną zgodą, przewidzieć wyjątki od zasad, ustalonych w §§ 1 i 3 niniejszego artykułu. Mogą one również ustalić, że przewidziane w § 2 wyjątki nie będą miały zastosowania w pewnych szczególnych przypadkach.

Artykuł 4.

Przepisy § 1 art. 3 stosują się, bez względu na obywatelstwo zainteresowanego, do pracowników najemnych lub zrównanych z nimi pracowników zatrudnionych na placówkach dyplomatycznych i konsularnych polskich lub francuskich oraz w służbie osobistej urzędników tych placówek.

Jednakże:

10) — wyłączeni są spod działania postanowień niniejszego artykułu zawodowi urzędnicy dyplomatyczni i konsularni, łącznie z urzędnikami wchodzącymi w skład kancelarii;

20) — pracownicy najemni lub zrównani z nimi pracownicy, którzy posiadają obywatelstwo kraju, reprezentowanego przez placówkę dyplomatyczną lub konsularną, i którzy nie osiedlili się na stałe w kraju, w którym są zatrudnieni, mają wybór między ustawodawstwem kraju, w którym są zatrudnieni, i ustawodawstwem kraju macierzystego.

a) — Les travailleurs salariés ou assimilés occupés dans un pays autre que celui de leur résidence habituelle par une entreprise ayant dans le pays de cette résidence un établissement dont les intéressés relèvent normalement demeurent soumis aux législations en vigueur dans le pays de leur lieu de travail habituel, pour autant que leur occupation sur le territoire du deuxième pays ne se prolonge pas au delà de six mois; dans le cas où cette occupation, se prolongeant pour des motifs imprévisibles au delà de la durée primitivement prévue, excéderait six mois, l'application des législations en vigueur dans le pays du lieu de travail habituel pourra exceptionnellement être maintenue avec l'accord du Gouvernement du pays du lieu de travail occasionnel;

b) — Les travailleurs salariés ou assimilés des entreprises publiques ou privées de transport de l'un des pays contractants occupés dans l'autre pays, soit passagèrement, soit comme personnel ambulant, sont exclusivement soumis aux dispositions en vigueur dans le pays où l'entreprise a son siège;

c) — Les travailleurs salariés ou assimilés d'un service administratif officiel détachés de l'un des pays contractants dans l'autre pays sont soumis aux dispositions en vigueur dans le pays d'où ils sont détachés.

Paragraphe 3

Les ressortissants français ou polonais autres que les travailleurs salariés ou assimilés sont soumis à la législation concernant les prestations familiales en vigueur au lieu de leur principale activité professionnelle. S'ils n'exercent aucune activité professionnelle, ils sont soumis à la législation des prestations familiales en vigueur au lieu de leur résidence habituelle.

Paragraphe 4 —

Les autorités administratives suprêmes des Etats contractants pourront prévoir, d'un commun accord, des exceptions aux règles énoncées au paragraphe 1er et au paragraphe 3 du présent article. Elles pourront convenir également que les exceptions prévues au paragraphe 2 ne s'appliqueront pas dans certains cas particuliers.

Article 4.

Les dispositions du paragraphe 1er de l'article 3 sont applicables aux travailleurs salariés ou assimilés, quelle que soit leur nationalité, occupés dans les postes diplomatiques ou consulaires français ou polonais ou qui sont au service personnel d'agents de ces postes.

Toutefois:

1) — sont exceptés de l'application du présent article les agents diplomatiques et consulaires de carrière, y compris les fonctionnaires appartenant au cadre des chancelleries;

2) — les travailleurs salariés ou assimilés qui appartiennent à la nationalité du pays représenté par le poste diplomatique ou consulaire et qui ne sont pas fixés définitivement dans le pays où ils sont occupés, peuvent opter entre l'application de la législation du pays de leur lieu de travail et celle de la législation de leur pays d'origine.

TYTUŁ II. — Postanowienia szczegółowe.**TITRE II — Dispositions particulières.****Rozdział 1. — Ubezpieczenie na wypadek choroby, macierzyństwa i śmierci.****Chapitre 1er — Assurance maladie-maternité-décès.****Artykuł 5.****Article 5.**

Pracownicy najemni lub osoby zrównane z nimi udający się z Francji do Polski i odwrotnie, jak również członkowie ich rodzin, zamieszkali wspólnie z nimi, korzystają w kraju nowego miejsca zatrudnienia ze świadczeń ubezpieczenia na wypadek choroby w tym kraju, jeżeli:

Les travailleurs salariés ou assimilés qui se rendent de France en Pologne ou inversement, bénéficient, ainsi que leurs ayants-droit résidant sous leur toit dans le pays du nouveau lieu de travail, des prestations de l'assurance maladie de ce pays, pour autant que:

- 1) — wykonywali w tym kraju pracę najemną lub zrównaną z nią;
- 2) — choroba powstała po ich przybyciu do tego kraju, jeżeli ustawodawstwo, obowiązujące w kraju ich nowego miejsca zatrudnienia, nie przewiduje korzystniejszych warunków uzyskania praw do świadczeń;
- 3) — odpowiadają warunkom, wymaganym dla korzystania z tych świadczeń przez ustawodawstwo kraju swego nowego miejsca zatrudnienia, lub wykażą się posiadaniem warunków, wymaganych przez ustawodawstwo kraju, który opuścili.

1) — ils aient effectué dans ce pays un travail salarié ou assimilé;

2) — l'affection se soit déclarée postérieurement à leur entrée sur le territoire de ce pays, à moins que la législation qui leur est applicable à leur nouveau lieu de travail ne prévoie des conditions plus favorables d'ouverture des droits;

3) — ils remplissent les conditions requises pour bénéficier de ces prestations au regard de la législation du pays de leur nouveau lieu de travail, ou justifient de celles exigées par la législation du pays qu'ils ont quitté.

Artykuł 6.**Article 6.**

Pracownicy najemni lub osoby zrównane z nimi udający się z Francji do Polski i odwrotnie, jak również członkowie ich rodzin, zamieszkali z nimi, korzystają w kraju nowego miejsca zatrudnienia ze świadczeń na wypadek macierzyństwa, przewidzianych w tym kraju, jeżeli:

Les travailleurs salariés ou assimilés qui se rendent de France en Pologne ou inversement bénéficient, ainsi que leurs ayants-droit résidant sous leur toit dans le pays du nouveau lieu de travail, des prestations maternité de ce pays, pour autant que:

- 1) — wykonywali w tym kraju pracę najemną lub zrównaną z nią;
- 2) — odpowiadają warunkom, wymaganym dla korzystania z tych świadczeń przez ustawodawstwo kraju swego nowego miejsca zatrudnienia, lub wykażą się warunkami wymaganymi w kraju, który opuścili, uwzględniając przy tym okres ubezpieczenia w kraju, który opuścili, i okres po zgłoszeniu ich do ubezpieczenia w kraju nowego miejsca zatrudnienia.

1) — ils aient effectué dans ce pays un travail salarié ou assimilé;

2) — ils remplissent les conditions requises pour bénéficier de ces prestations au regard de la législation du pays de leur nouveau lieu de travail ou justifient de celles exigées par la législation du pays qu'ils ont quitté, compte tenu de la période d'immatriculation dans le pays qu'ils quittent et de la période postérieure à leur immatriculation dans le pays de leur nouveau lieu de travail.

Jednakże świadczenia z ubezpieczenia na wypadek macierzyństwa ponosi instytucja ubezpieczeniowa, do której ubezpieczony należał w przypuszczalnym dniu poczęcia. Instytucja ta zwraca instytucji zabezpieczenia społecznego kraju nowego miejsca zatrudnienia sumę poniesionych przez nią kosztów.

Toutefois, les prestations d'assurance maternité sont supportées par l'organisme du régime dont relevait l'assuré à la date présumée de la conception. Ce dernier organisme rembourse à l'organisme de sécurité sociale du pays du nouveau lieu de travail le montant des dépenses engagées.

Artykuł 7.**Article 7.**

W razie śmierci pracownika najemnego lub osoby zrównanej z nim, który przeniósł się z jednego kraju do drugiego, powstaje prawo do zasiłku pośmiertnego, przewidzianego w ustawodawstwie francuskim, lub do zasiłku pogrzebowego, przewidzianego w ustawodawstwie polskim, zgodnie z przepisami, obowiązującymi w kraju nowego miejsca zatrudnienia, jeżeli:

Les travailleurs salariés ou assimilés qui se rendent d'un pays dans l'autre ouvriront droit aux allocations au décès prévues par la législation française ou aux allocations funéraires prévues par la législation polonaise conformément à la législation du pays du nouveau lieu de travail, pour autant que:

- 1) — zmarły wykonywał w tym kraju pracę najemną lub zrównaną z tą pracą;
- 2) — zmarły wypełnił warunki wymagane dla korzystania z tych świadczeń przez ustawodawstwo kraju nowego miejsca zatrudnienia lub warunki wymagane przez ustawodawstwo kraju, który opuścił, biorąc pod uwagę okres ubezpieczenia

1) ils aient effectué dans ce pays un travail salarié ou assimilé;

2) — ils remplissent les conditions requises pour bénéficier de ces prestations au regard de la législation du pays de leur nouveau lieu de travail ou justifient de celles exigées par la législation du pays qu'ils ont quitté, compte tenu de la période d'immatriculation dans le

w kraju, który opuścił, i okres, następujący po zgłoszeniu do ubezpieczenia w kraju nowego miejsca pracy.

Artykuł 8.

Osoby, które uzyskały rentę (pensję) w myśl niniejszej konwencji na podstawie zliczonych okresów ubezpieczenia, mają prawo do świadczeń w naturze z ubezpieczenia na wypadek choroby, jeżeli spełniają warunki, wymagane przez ustawodawstwo kraju zamieszkania; ciężar tych świadczeń ponosi instytucja zabezpieczenia społecznego kraju zamieszkania.

Rozdział 2. — Ubezpieczenie na wypadek inwalidztwa.

Artykuł 9.

§ 1. Polskim lub francuskim pracownikom najemnym lub zrównanym z nimi, którzy w obu krajach byli kolejno lub na przemian ubezpieczeni w jednym lub kilku systemach ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa, okresy ubezpieczenia, przebyte w tych systemach i okresy zastępcze uznane w tych systemach za równoznaczne z okresami ubezpieczenia, zliczane będą pod warunkiem, że się nie pokrywają, zarówno dla ustalenia prawa do świadczeń w gotówce lub naturze, jak i dla utrzymania lub odzyskania tego prawa.

§ 2. Świadczenia pieniężne z ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa przyznawane będą na podstawie przepisów tego ustawodawstwa, które stosowało się do zainteresowanego w dniu pierwszego stwierdzenia przez lekarza choroby lub wypadku i obciążać będą instytucję właściwą w myśl tego ustawodawstwa.

§ 3. Jeśli jednak na początku kwartału kalendarzowego, w ciągu którego powstała choroba, inwalida, podlegający poprzednio ubezpieczeniu na wypadek inwalidztwa w drugim kraju, nie był przynajmniej od roku objęty ustawodawstwem kraju, w którym choroba została stwierdzona, wówczas świadczeń pieniężnych udziela właściwa instytucja drugiego kraju według przepisów ustawodawstwa tego kraju. Postanowienie powyższe nie ma zastosowania, jeśli inwalidztwo powstało z powodu wypadku.

Artykuł 10.

Jeżeli po zawieszeniu lub wstrzymaniu renty (pensji) z tytułu inwalidztwa ubezpieczony odzyska doń prawo, wypłatę świadczeń podejmuje instytucja, która przyznała poprzednio rentę (pensję), o ile ponowne inwalidztwo spowodowane zostało przez chorobę lub wypadek, które uzasadniały pierwotne przyznanie renty (pensji).

Artykuł 11.

Renta (pensja) z tytułu inwalidztwa podlega ewentualnej zamianie na rentę (pensję) starczą w chwili, w której zostaną spełnione warunki, wymagane przez ustawodawstwo jednego z obu krajów, zobowiązanego do udziału w ponoszeniu ciężarów renty (pensji) starczej. W tym przypadku należy zastosować ewentualnie postanowienia rozdziału 3 jak niżej.

pays qu'ils quittent et de la période postérieure à leur immatriculation dans le pays de leur nouveau lieu de travail.

Article 8.

Les personnes qui ont obtenu la liquidation d'une pension, conformément à la présente convention, par totalisation des périodes d'assurance, ont droit aux prestations en nature de l'assurance maladie, si elles remplissent les conditions fixées par la législation du pays de résidence; la charge de ces prestations incombe aux institutions de sécurité sociale du pays de la résidence.

Chapitre 2 — Assurance-Invalidité.

Article 9.

Paragraphe 1er —

Pour les travailleurs salariés ou assimilés français ou polonais qui ont été affiliés successivement ou alternativement dans les deux pays contractants, à un ou plusieurs régimes d'assurance invalidité; les périodes d'assurance accomplies sous ces régimes ou les périodes reconnues équivalentes à des périodes d'assurance en vertu desdits régimes, sont totalisées à la condition qu'elles ne se superposent pas, tant en vue de la détermination du droit aux prestations en espèces ou en nature, qu'en vue du maintien ou du recouvrement de ce droit.

Paragraphe 2 —

Les prestations en espèces de l'assurance invalidité sont liquidées conformément aux dispositions de la législation qui était applicable à l'intéressé à la date de la première constatation médicale de la maladie ou de l'accident et supportées par l'organisme compétent aux termes de cette législation.

Paragraphe 3 —

Toutefois, si au début du trimestre civil au cours duquel est survenue la maladie, l'invalide, antérieurement soumis à un régime d'assurance invalidité de l'autre pays, n'était pas assujéti depuis un an au moins à la législation du pays où la maladie a été constatée, il reçoit, de l'organisme compétent de l'autre pays, les prestations en espèces prévues par la législation de ce pays. Cette disposition n'est pas applicable si l'invalidité est la conséquence d'un accident.

Article 10.

Si, après suspension ou suppression de la pension d'invalidité, l'assuré recouvre son droit, le service des prestations est repris par l'organisme débiteur de la pension primitivement accordée, lorsque l'état d'invalidité est imputable à la maladie ou à l'accident qui avait motivé l'attribution de cette pension.

Article 11.

La pension d'invalidité sera transformée, le cas échéant, en pension de vieillesse au moment où se trouveront remplies les conditions requises par la législation d'un des deux pays susceptible de participer aux charges de la pension de vieillesse.

Il est fait application, le cas échéant, des dispositions du chapitre 3 ci-après.

Artykuł 12.

Zwierzchnie władze administracyjne układających się Państw unormują, za wspólną zgodą, sposób kontroli lekarskiej i administracyjnej inwalidów.

Rozdział 3. — Ubezpieczenie na wypadek starości i śmierci (renty-pensje).**Artykuł 13.**

§ 1. Polskim lub francuskim pracownikom i osobom zrównanym z nimi, którzy w obu układających się krajach byli kolejno lub na przemian ubezpieczeni w jednym lub kilku systemach ubezpieczenia na wypadek starości lub śmierci, okresy ubezpieczenia, przebyte w tych systemach, oraz okresy zastępcze uznane w myśl tych systemów za równoznaczne z okresami ubezpieczenia, zliczane będą pod warunkiem, że się nie pokrywają, zarówno dla ustalenia prawa do świadczeń, jak i dla utrzymania lub odzyskania uprawnień.

§ 2. Jeśli ustawodawstwo jednego z układających się krajów uzależnia przyznanie niektórych korzyści od przebycia tych okresów w zawodzie, poddanym specjalnemu systemowi ubezpieczenia, zlicza się dla przyznania prawa do tych korzyści tylko okresy, przebyte w jednym lub więcej specjalnych systemów, odpowiadających systemom w drugim kraju. Jeśli w jednym z układających się krajów nie istnieje system specjalny dla danego zawodu, to okresy ubezpieczenia w czasie wykonywania tego zawodu, przebyte w jednym z systemów wymienionych w § 1, będą również zliczane.

§ 3. Świadczenia, do których ubezpieczony ma prawo ze strony każdej z zainteresowanych instytucji, ustala się przez podział wysokości świadczeń, do których ubezpieczony miałby prawo, gdyby całość wymienionych w § 1 okresów została przebyta w odpowiednim systemie, proporcjonalnie do długości okresów przebytych w każdym systemie.

Artykuł 14.

Jeśli ubezpieczony przy uwzględnieniu wszystkich okresów, wymienionych w § 1 art. 13, nie spełnia jednocześnie warunków wymaganych przez ustawodawstwa obu krajów, jego prawo do renty (pensji) ustalane jest pod kątem widzenia każdego ustawodawstwa w miarę spełniania przez niego tych warunków.

Rozdział 4. — Postanowienia wspólne dla ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa i starości.**Artykuł 15.**

Przy stosowaniu § 3 art. 13 wchodzi w rachubę tylko okresy ubezpieczenia ważne według systemów, w których zostały przebyte i wynoszące najmniej 52 tygodnie tak w Polsce, jak i we Francji.

Artykuł 16.

Jeżeli w myśl ustawodawstwa jednego z krajów świadczenia są obliczane na podstawie przeciętnego za-

Article 12.

Les autorités administratives suprêmes des Etats contractants régleront, d'un commun accord, les modalités du contrôle médical et administratif des invalides.

Chapitre 3 — Assurance vieillesse et assurance décès (Pensions).**Article 13.****Paragraphe 1-er —**

Pour les travailleurs salariés ou assimilés français ou polonais qui ont été affiliés successivement ou alternativement dans les deux pays contractants à un ou plusieurs régimes d'assurance vieillesse ou d'assurance décès (pensions), les périodes d'assurance accomplies sous ces régimes ou les périodes reconnues équivalentes à des périodes d'assurance en vertu desdits régimes, sont totalisées à la condition qu'elles ne se superposent pas, tant en vue de la détermination du droit aux prestations qu'en vue du maintien ou du recouvrement de ce droit.

Paragraphe 2 —

Lorsque la législation de l'un des pays contractants subordonne l'octroi de certains avantages à la condition que les périodes aient été accomplies dans une profession soumise à un régime spécial d'assurance, ne sont totalisées, pour l'admission au bénéfice de ces avantages, que les périodes accomplies sous le ou les régimes spéciaux correspondants de l'autre pays. Si, dans l'un des deux pays contractants, il n'existe pas, pour la profession, de régime spécial, les périodes d'assurance accomplies dans ladite profession sous l'un des régimes visés au paragraphe 1er ci-dessus sont néanmoins totalisées.

Paragraphe 3 —

Les avantages auxquels un assuré peut prétendre de la part de chacun des organismes intéressés sont déterminés, en principe, en réduisant le montant des avantages auquel il aurait droit si la totalité des périodes visées au paragraphe 1er ci-dessus avait été effectuée sous le régime correspondant, et ce, au prorata de la durée des périodes effectuées sous ce régime.

Article 14.

Lorsque un assuré, compte tenu de la totalité des périodes visées au paragraphe 1er de l'article 13 ne remplit pas, au même moment, les conditions exigées par les législations des deux pays, son droit à pension est établi, au regard de chaque législation, au fur et à mesure qu'il remplit ces conditions.

Chapitre 4 — Dispositions communes aux assurances invalidité et vieillesse.**Article 15.**

N'entrent en compte, pour l'application du paragraphe 3 de l'article 13, que les périodes d'assurance valables au regard du régime sous lequel elles ont été accomplies et dont la durée est au minimum de 52 semaines tant en Pologne qu'en France.

Article 16.

Si, d'après la législation de l'un des pays, les prestations sont liquidées sur la base du salaire moyen de

robku z okresu całego ubezpieczenia lub z części tego okresu, przeciętny zarobek służący za podstawę do obliczenia świadczeń, obciążających ten kraj, będzie ustalany w drodze porozumień pomiędzy zwierzchnimi władzami administracyjnymi obu układających się Państw, wyjąwszy przypadki, w których część okresów ubezpieczenia, wchodząca w rachubę dla ustalenia zarobku przeciętnego, została przeżyta całkowicie w systemie tego kraju.

Rozdział 5. — Zasiłki (zapomogi) w wypadku śmierci rencistów (spensjonowanych).

Artykuł 17.

Świadczenia pośmierne, przysługujące po rencistach (spensjonowanych), obciążają instytucję, do której ubezpieczony należał ostatnio z zastrzeżeniem, że biorąc pod uwagę okresy ubezpieczenia w obu krajach, ubezpieczony wypełnia warunki wymagane dla korzystania z tych świadczeń w myśl ustawodawstwa, obowiązującego tę instytucję.

Rozdział 6. — Świadczenia rodzinne.

Artykuł 18.

Jeśli ustawodawstwo jednego z krajów uzależnia prawo do świadczeń rodzinnych od pewnych okresów pracy, działalności zawodowej lub od okresów zastępczych, bierze się pod uwagę okresy, przeżyte tak w jednym, jak i w drugim kraju.

Rozdział 7. — Wypadki w zatrudnieniu i choroby zawodowe.

Artykuł 19.

§ 1. Do obywateli jednego z układających się krajów nie mają zastosowania przepisy ustawodawstwa drugiego kraju, dotyczące wypadków w zatrudnieniu i chorób zawodowych, ograniczające uprawnienia cudzoziemców lub dyskwalifikujące ich ze względu na miejsce zamieszkania.

§ 2. Podwyżki lub zasiłki dodatkowe, przyznawane do rent z tytułu wypadków na podstawie ustawodawstwa obowiązującego w każdym z układających się krajów, będą nadal udzielane i tym osobom, wymienionym wyżej w § 1, które przeniosą się z jednego kraju do drugiego.

Artykuł 20.

Jeżeli pracownik, który uzyskał odszkodowanie z tytułu choroby zawodowej w jednym z układających się krajów, zgłasza roszczenie do odszkodowania za chorobę tego samego rodzaju na podstawie ustawodawstwa swego nowego miejsca pracy w drugim kraju, powinien złożyć właściwej instytucji deklarację o świadczeniach i odszkodowaniach, uzyskanych poprzednio z tytułu tej samej choroby.

Instytucja, zobowiązana do udzielania nowych świadczeń i odszkodowań, uwzględni (zaliczy) poprzednie świadczenia tak, jakby obciążały one tę instytucję.

la période entière d'assurance ou d'une partie de ladite période, le salaire moyen servant de base au calcul des prestations à la charge de ces pays est déterminé par accord entre les autorités administratives suprêmes des Etats contractants, sauf dans le cas où la partie de la période à considérer pour la fixation du salaire moyen a été accomplie intégralement sous le régime dudit pays.

Chapitre 5 — Allocation au décès aux pensionnés.

Article 17.

Les prestations au décès dues aux pensionnés sont à la charge de l'organisme auquel l'assuré a été affilié en dernier lieu, sous réserve que, compte tenu des périodes d'assurance accomplies dans les deux pays, il justifie des conditions requises pour bénéficier de ces prestations au regard de la législation qui régit cet organisme.

Chapitre 6 — Prestations familiales.

Article 18.

Si la législation nationale subordonne l'ouverture du droit aux prestations familiales à l'accomplissement de périodes de travail, d'activité professionnelle ou assimilées, il est tenu compte des périodes effectuées tant dans l'un que dans l'autre pays.

Chapitre 7 — Accidents du travail et maladies professionnelles.

Article 19.

Paragraphe 1er —

Ne sont pas opposables aux ressortissants de l'un des pays contractants, les dispositions contenues dans les législations de l'autre pays concernant les accidents du travail et les maladies professionnelles et qui restreignent les droits des étrangers ou opposent à ceux-ci des déchéances en raison du lieu de leur résidence.

Paragraphe 2 —

Les majorations ou allocations complémentaires accordées en supplément des rentes d'accidents du travail, en vertu des législations applicables dans chacun des deux pays contractants sont maintenues aux personnes visées au paragraphe 1er ci-dessus, qui transfèrent leur résidence de l'un des pays dans l'autre.

Article 20.

Si un travailleur qui a obtenu réparation d'une maladie professionnelle dans l'un des pays contractants, fait valoir, pour une maladie de même nature, des droits à réparation au regard de la législation de son nouveau lieu de travail dans l'autre pays, il sera tenu de faire à l'organisme compétent de ce dernier pays la déclaration des prestations et indemnités reçues antérieurement au titre de la même maladie.

L'organisme débiteur des nouvelles prestations et indemnités tiendra compte des prestations antérieures comme si elles avaient été à sa charge.

TYTUŁ III. — Postanowienia ogólne i różne.**Rozdział 1. — Wzajemna pomoc administracyjna.****Artykuł 21.**

Władze i instytucje zabezpieczenia społecznego obu układających się krajów udzielać sobie będą wzajemnie pomocy w takim zakresie, jak gdyby chodziło o stosowanie własnych systemów zabezpieczenia społecznego.

Artykuł 22.

§ 1. Zwolnienia od opłat rejestracyjnych, sądowych, stemplowych i konsularnych, przewidziane w ustawodawstwie jednego z układających się krajów dla dokumentów, przedkładanych władzom i instytucjom zabezpieczenia społecznego, rozciągają się na odpowiednie dokumenty, przedkładane w wykonaniu niniejszej konwencji władzom i instytucjom zabezpieczenia społecznego w drugim kraju.

§ 2. Wszystkie akty, dokumenty i dowody, przedkładane w wykonaniu niniejszej konwencji, zwolnione są od wizy legalizacyjnej władz dyplomatycznych i konsularnych.

Artykuł 23.

Wszystkie pisma, kierowane dla wykonania niniejszej konwencji przez osoby korzystające z niniejszej konwencji, do instytucji, władz i sądów jednego z układających się krajów, właściwych w zakresie zabezpieczenia społecznego, będą redagowane w urzędowym języku jednego lub drugiego kraju.

Artykuł 24.

Odwołania, które powinny być wniesione w określonym terminie do władzy lub instytucji jednego z układających się krajów, właściwej dla przyjmowania odwołań w sprawie zabezpieczenia społecznego, będą uważane za nadające się do przyjęcia, jeśli zostały wniesione w tym samym terminie do odpowiedniej władzy lub instytucji w drugim kraju. W tych przypadkach władza ta lub instytucja powinna przesłać odwołanie bezzwłocznie do właściwej instytucji.

Artykuł 25.

§ 1. Zwierzchnie władze administracyjne obu układających się Państw ustalą bezpośrednio szczegółowe zarządzenia dla wykonania niniejszej konwencji lub przewidzianych w niej układów dodatkowych, jeżeli zarządzenia te wymagają porozumienia pomiędzy nimi.

Te same władze administracyjne będą się zawiadamiać nawzajem we właściwym czasie o wszelkich zmianach w ustawodawstwie lub o zarządzeniach ich krajów, dotyczących systemów zabezpieczenia, wymienionych w art. 2.

§ 2. Właściwe władze lub urzędy każdego z układających się krajów będą zawiadamiać się nawzajem i o innych zarządzeniach wydanych we własnym kraju w sprawie wykonania niniejszej konwencji.

TITRE III — Dispositions générales et diverses.**Chapitre Ier — Entraide administrative.****Article 21.**

Les autorités, ainsi que les organismes de sécurité sociale des deux pays contractants, se prêteront mutuellement leurs bons offices, dans la même mesure que s'il s'agissait de l'application de leurs propres régimes de sécurité sociale.

Article 22.**Paragraphe 1er —**

Le bénéfice des exemptions de droits d'enregistrement, de greffe, de timbre et de taxes consulaires prévues par la législation de l'un des pays contractants pour les pièces à produire aux administrations ou organismes de sécurité sociale de ce pays, est étendu aux pièces correspondantes à produire pour l'application de la présente convention aux administrations ou organismes de sécurité sociale de l'autre pays.

Paragraphe 2 —

Tous actes, documents et pièces quelconques à produire pour l'exécution de la présente convention sont dispensés du visa de légalisation des autorités diplomatiques et consulaires.

Article 23.

Les communications adressées, pour l'application de la présente convention, par les bénéficiaires de cette convention aux organismes, autorités et juridictions de l'un des pays contractants compétents en matière de sécurité sociale seront rédigées dans la langue officielle de l'un ou de l'autre pays.

Article 24.

Les recours qui devraient être introduits dans un délai déterminé auprès d'une autorité ou d'un organisme d'un des pays contractants compétent pour recevoir des recours en matière de sécurité sociale, sont considérés comme recevables s'ils sont présentés dans le même délai auprès d'une autorité ou d'un organisme correspondant de l'autre pays. Dans ce cas, cette dernière autorité ou ce dernier organisme devra transmettre sans retard les recours à l'organisme compétent.

Article 25.**Paragraphe 1er —**

Les autorités administratives suprêmes des Etats contractants arrêteront directement les mesures de détail pour l'exécution de la présente convention ou des accords complémentaires qu'elle prévoit en tant que ces mesures nécessitent une entente entre elles.

Les mêmes autorités administratives se communiqueront en temps utile les modifications survenues dans la législation ou la réglementation de leur pays concernant les régimes énumérés à l'article 2.

Paragraphe 2 —

Les autorités ou services compétents de chacun des pays contractants se communiqueront les autres dispositions prises en vue de l'exécution de la présente convention à l'intérieur de leur propre pays.

Artykuł 26.

Zwierzchnimi władzami administracyjnymi w rozumieniu niniejszej konwencji są w każdym z układających się Państw ci Ministrowie, do których kompetencji należą w ich właściwym zakresie działania systemy, wymienione w art. 2.

Rozdział 2. — Postanowienia różne.

Artykuł 27.

Institucje, zobowiązane do udzielania świadczeń w myśl niniejszej konwencji, wywiązują się ważne z tych zobowiązań w walucie swego kraju.

W razie wydania w jednym lub drugim z układających się krajów przepisów, zmierzających do ograniczenia obrotu dewizami, oba Rządy przedsięwzją bezwzględnie za wspólną zgodą środki dla zapewnienia stosownie do postanowień niniejszej konwencji przekazywania sum, należnych od jednej i drugiej strony.

Artykuł 28.

Konwencja niniejsza nie uchyla przepisów, przewidzianych w wymienionych w art. 2 systemach, dotyczących warunków udziału ubezpieczonych w wyborach, związanych z funkcjonowaniem zabezpieczenia społecznego.

Artykuł 29.

Formalności, które mogą być przewidziane w przepisach prawnych lub zarządzeniach jednego z układających się krajów w sprawie wypłaty poza swój obszar świadczeń, udzielanych przez instytucje zabezpieczenia społecznego, będą stosowane w tym samym zakresie jak do własnych obywateli również i do osób, uprawnionych do tych świadczeń na podstawie niniejszej konwencji.

Artykuł 30.

Postanowienia, potrzebne dla zastosowania niniejszej konwencji w stosunku do różnych rodzajów zabezpieczenia społecznego, wymienionych w art. 2, będą przedmiotem jednego lub kilku układów dodatkowych pomiędzy Rządami lub zwierzchnimi władzami administracyjnymi obu układających się Państw. Układy te będą mogły dotyczyć bądź całego terytorium układających się krajów, bądź tylko pewnej jego części.

Dodatkowe układy, oparte na zasadach niniejszej konwencji, unormują w szczególności sytuację pracowników, zatrudnionych w górnictwie.

Artykuł 31.

§ 1. Wszelkie trudności, związane z wykonywaniem niniejszej konwencji, rozstrzygane będą, za wspólną zgodą, przez zwierzchnie władze administracyjne układających się Państw.

§ 2. W przypadkach, gdy osiągnięcie rozwiązania na tej drodze będzie niemożliwe, spór będzie rozstrzygnięty w postępowaniu arbitrażowym, zorganizowanym na podstawie porozumienia obu Rządów. Organ arbitrażowy

Article 26.

Sont considérés, dans chacun des Etats contractants comme autorités administratives suprêmes, au sens de la présente convention, les Ministres qui ont, chacun en ce qui le concerne, les régimes énumérés à l'article 2 dans leurs attributions.

Chapitre 2 — Dispositions diverses.

Article 27.

Les organismes débiteurs de prestations sociales en vertu de la présente convention s'en libèreront valablement dans la monnaie de leur pays.

Au cas où des dispositions seraient arrêtées dans l'un ou dans l'autre des deux pays contractants en vue de soumettre à des restrictions le commerce des devises, des mesures seraient prises aussitôt, d'accord entre les deux Gouvernements, pour assurer, conformément aux dispositions de la présente convention, les transferts des sommes dues de part et d'autre.

Article 28.

Il n'est pas dérogé aux règles prévues par les régimes visés à l'article 2 pour les conditions de la participation des assurés aux élections auxquelles donne lieu le fonctionnement de la sécurité sociale.

Article 29.

Les formalités que les dispositions légales ou réglementaires de l'un des pays contractants pourraient prévoir pour le service, on dehors de son territoire, des prestations dispensées par ses organismes de sécurité sociale, s'appliqueront, également, dans les mêmes conditions qu'aux nationaux, aux personnes admises au bénéfice de ces prestations en vertu de la présente convention.

Article 30.

Les dispositions nécessaires pour l'application de la présente convention en ce qui concerne les différentes branches de la sécurité sociale comprises dans les régimes énumérés à l'article 2, feront l'objet d'un ou plusieurs accords complémentaires entre les Gouvernements ou entre les autorités administratives suprêmes des Etats contractants. Ces accords pourront concerner, soit l'ensemble du territoire des pays contractants, soit une partie seulement.

Des accords complémentaires s'inspirant des principes de la présente convention régleront notamment la situation des travailleurs des mines.

Article 31.

Paragraphe 1er —

Toutes les difficultés relatives à l'application de la présente convention seront réglées, d'un commun accord, par les autorités administratives suprêmes des Etats contractants.

Paragraphe 2 —

Au cas où il n'aurait pas été possible d'arriver par cette voie à une solution, le différend devra être réglé suivant une procédure d'arbitrage organisée par un ar-

powinien rozstrzygnąć spór zgodnie z zasadami i duchem niniejszej konwencji.

Artykuł 32.

§ 1. Niniejsza konwencja zostanie ratyfikowana i dokumenty ratyfikacyjne wymienione zostaną w Warszawie możliwie najprędzej.

§ 2. Konwencja wejdzie w życie pierwszego dnia miesiąca, następującego po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych.

§ 3. Data wejścia w życie układów dodatkowych, przewidzianych w art. 30, będzie ustalona w tych układach.

§ 4. Świadczenia, których wypłata została zawieszona zgodnie z obowiązującymi w jednym z układających się krajów przepisami z tego względu, że zainteresowani przebywają za granicą, będą udzielane od pierwszego dnia miesiąca, następującego po wejściu w życie niniejszej konwencji. Świadczenia, które nie mogły być przyznane zainteresowanemu z tego samego powodu, będą przyznawane i udzielane od tego samego terminu.

Postanowienia niniejszego paragrafu będą stosowane tylko w przypadkach, gdy wnioski o świadczenia zgłoszone zostaną w ciągu roku od dnia wejścia w życie niniejszej konwencji.

§ 5. Przewidziane w art. 30 układy dodatkowe ustalą warunki i sposoby, według których uprawnienia poprzednio zrealizowane oraz uprawnienia, które zostały przywrócone lub przyznane w zastosowaniu postanowień poprzedniego paragrafu, będą zrewidowane w kierunku dostosowania ich do przepisów niniejszej konwencji i wyżej wymienionych układów. Jeśli poprzednio zlikwidowane uprawnienia zostały zrealizowane w formie odprawy kapitałowej, nie ma podstawy do rewizji.

Artykuł 33.

§ 1. Konwencja niniejsza zawarta jest na przeciąg jednego roku. Będzie ona milcząco przedłużana z roku na rok, jeżeli nie zostanie wypowiedziana, co powinno być notyfikowane na trzy miesiące przed upływem terminu.

§ 2. W razie wypowiedzenia postanowienia niniejszej konwencji i układów dodatkowych, wymienionych w art. 30, będą nadal stosowane do praw nabytych, pomimo ograniczeń, które właściwe systemy przewidywałyby na wypadek przebywania ubezpieczonego za granicą.

§ 3. Jeżeli chodzi o ekspektatywy, nabyte przed terminem, w którym niniejsza konwencja utraci moc obowiązującą, to przepisy tej konwencji będą nadal stosowane w warunkach, które powinny być ustalone w układach dodatkowych.

rangement à intervenir entre les deux Gouvernements. L'organe arbitral devra résoudre le différend selon les principes fondamentaux et l'esprit de la présente convention.

Article 32.

Paragraphe 1er —

La présente convention sera ratifiée et les instruments de ratification en seront échangés à Varsovie aussitôt que possible.

Paragraphe 2 —

Elle entrera en vigueur le premier du mois qui suivra l'échange des ratifications.

Paragraphe 3 —

La date de mise en vigueur des accords complémentaires visés à l'article 30 sera prévue auxdits accords.

Paragraphe 4 —

Les prestations dont le service avait été suspendu en application des dispositions en vigueur dans un des pays contractants en raison de la résidence des intéressés à l'étranger seront servies à partir du premier jour du mois qui suit la mise en vigueur de la présente convention. Les prestations qui n'avaient pu être attribuées aux intéressés pour la même raison, seront liquidées et servies à compter de la même date.

Le présent paragraphe ne recevra application que si les demandes sont formulées dans le délai d'un an à compter de la date de la mise en vigueur de la présente convention.

Paragraphe 5 —

Les accords complémentaires visés à l'article 30 fixeront les conditions et modalités suivant lesquelles les droits antérieurement liquidés ainsi que ceux qui ont été rétablis ou liquidés en application du paragraphe précédent, seront révisés en vue d'en rendre la liquidation conforme aux stipulations de la présente convention ou desdits accords. Si les droits antérieurement liquidés ont fait l'objet d'un règlement en capital, il n'y a pas lieu à révision.

Article 33.

Paragraphe 1er —

La présente convention est conclue pour une durée d'une année. Elle sera renouvelée tacitement d'année en année sauf dénonciation qui devra être notifiée trois mois avant l'expiration du terme.

Paragraphe 2 —

En cas de dénonciation, les stipulations de la présente convention et des accords complémentaires visés à l'article 30 resteront applicables aux droits acquis, nonobstant les dispositions restrictives que les régimes intéressés prévoiraient pour les cas de séjour à l'étranger d'un assuré.

Paragraphe 3 —

En ce qui concerne les droits en cours d'acquisition afférents aux périodes d'assurance accomplies antérieurement à la date à laquelle la présente convention cessera d'être en vigueur, les stipulations de cette convention resteront applicables dans les conditions qui devront être prévues par des accords complémentaires.

Artykuł 34.

Z dniem wejścia w życie niniejszej konwencji tracą moc obowiązującą:

1°) — art. 3 ust. 2 i 3 konwencji polsko-francuskiej z dnia 3 września 1919 r. o emigracji i imigracji,

2°) — art. 1 i 2 konwencji polsko-francuskiej z dnia 14 października 1920 r. o pomocy i opiece społecznej.

Na dowód czego odnośni pełnomocnicy podpisali niniejszą konwencję i zaopatrzyli ją swymi pieczęciami.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach w Paryżu dnia 9 czerwca 1948 roku.

(—) Jerzy Putrament

L. S.

(—) Daniel Mayer

(—) Raymond Bousquet

Przekład.

UKŁAD DODATKOWY

do Konwencji Generalnej z dnia 9 czerwca 1948 r. pomiędzy Polską a Francją o zabezpieczeniu społecznym.

System zabezpieczenia społecznego stosowany do pracowników górnictwa i przedsiębiorstw zrównanych z górnictwem.

TYTUŁ I. — Postanowienia ogólne.

Artykuł 1.

Układ niniejszy obejmuje system stosowany do obywateli francuskich lub polskich, którzy pracują lub którzy pracowali w górnictwie lub w przedsiębiorstwach z górnictwem zrównanych w jednym lub w drugim kraju, oraz do pozostałych po nich członków rodziny.

Artykuł 2.

Postanowienia Konwencji Generalnej z dnia 9 czerwca 1948 r. mają zastosowanie do pracowników, wymienionych w art. 1, i do pozostałych po nich członków rodziny, wyjąwszy postanowienia, zawarte w rozdziałach 2, 3 i 4 tytułu II tejże konwencji, a dotyczące ubezpieczenia na wypadek starości, inwalidztwa i śmierci.

TYTUŁ II. — Ubezpieczenie na wypadek starości, inwalidztwa i śmierci (renty — pensje).

Rozdział 1. — Postanowienia wspólne.

Artykuł 3.

§ 1. Pracownikom, którzy w jednym lub drugim z układających się krajów podlegali kolejno lub na przemian specjalnemu ustawodawstwu dla pracowników, zatrudnionych w górnictwie, okresy ubezpieczenia, przebyte na podstawie jednego lub drugiego ustawodawstwa, oraz okresy zastępcze uznane na podstawie tych ustawodawstw za równoznaczne z okresami ubezpieczenia, są zliczane zarówno dla ustalenia prawa do świadczeń ubezpieczenia na wypadek starości,

Article 34.

A dater du jour de l'entrée en vigueur de la présente convention sont abrogés:

1) — l'article 3, alinéas 2 et 3 de la convention franco-polonaise relative à l'émigration et à l'immigration du 3 septembre 1919;

2) — les articles 1 et 2 de la convention franco-polonaise relative à l'assistance et à la prévoyance sociales du 14 octobre 1920.

En foi de quoi, les plénipotentiaires respectifs ont signé la présente convention et l'ont revêtue de leurs cachets.

Fait en double exemplaire à Paris, le 9 Juin 1948.

(—) Jerzy Putrament

L. S.

(—) Daniel Mayer

(—) Raymond Bousquet

ACCORD COMPLÉMENTAIRE

à la Convention Générale du 9 juin 1948 entre la France et la Pologne sur la sécurité sociale.

Régime de sécurité sociale applicable aux travailleurs des mines et établissements assimilés.

TITRE Ier — Dispositions Générales.

Article 1er.

Le présent Accord définit le régime applicable aux ressortissants français ou polonais qui travaillent ou ont travaillé dans les mines ou établissements assimilés de l'un ou l'autre pays, ainsi qu'à leurs ayants-droit.

Article 2.

Les dispositions de la Convention générale du 9 Juin 1948 à l'exception des Chapitres 2, 3 et 4 du titre II, relatifs aux assurances vieillesse, invalidité, décès (Pensions), sont applicables aux travailleurs visés à l'article 1er et à leurs ayants-droit.

TITRE II — Assurance vieillesse, invalidité et décès (pensions).

Chapitre Ier — Dispositions communes.

Article 3.

Paragraphe 1-er —

Pour les travailleurs qui ont été assujettis successivement ou alternativement dans l'un et l'autre pays contractants à la législation spéciale aux travailleurs des mines, les périodes d'assurance accomplies sous l'une ou l'autre législation et les périodes reconnues équivalentes à des périodes d'assurance en vertu desdites législations sont totalisées, tant en vue de la détermination du droit aux prestations d'assurance vieillesse, invalidité et décès

inwalidztwa i śmierci (ma prawo do renty — pensji), jak i dla utrzymania lub odzyskania tego prawa.

§ 2. Okresy pracy, uznane za przebyte pod ziemią na podstawie ustawodawstwa specjalnego dla pracowników górnictwa jednego z układających się krajów, będą uważane jako okresy pracy pod ziemią w myśl ustawodawstwa kraju drugiego.

Artykuł 4.

Każdy okres zastępczy, uznany za równoznaczny z okresem ubezpieczenia w zastosowaniu ustawodawstwa jednego lub drugiego kraju, będzie brany w rachubę tylko przez instytucję tego kraju, w którym zainteresowany pracował ostatnio w górnictwie przed okresem zastępczym.

Jeżeli zainteresowany nie pracował w górnictwie przed omawianym okresem, okres ten będzie uwzględniony przez instytucję tego kraju, w którym zainteresowany pracował w górnictwie po raz pierwszy.

Artykuł 5.

Każda instytucja ustala, według obowiązującego ją ustawodawstwa i biorąc pod uwagę całość okresów ubezpieczenia, bez względu na to, w którym z układających się krajów okresy zostały przebyte, czy zainteresowany wypełnia warunki, wymagane do nabycia prawa do korzyści, przewidzianych przez to ustawodawstwo.

Instytucja ta ustala dla porządku wysokość świadczenia w gotówce, do którego zainteresowany miałby prawo, gdyby całość zliczonych okresów ubezpieczenia została przebyta wyłącznie na podstawie obowiązującego ją ustawodawstwa; ustaloną w ten sposób wysokość instytucja ta zmniejsza w stosunku do długości okresów, przebytych na podstawie wymienionego ustawodawstwa.

Jednakże instytucja nie jest zobowiązana do ponoszenia żadnych świadczeń, jeżeli okresy przebyte na podstawie ustawodawstwa obowiązującego tę instytucję nie wynoszą w całości jednego roku, zawierającego roczne minimum efektywnych dni pracy lub dni zrównanych z efektywną pracą, przewidziane przez to ustawodawstwo.

Świadczenie, przewidziane w ust. 2 niniejszego artykułu, zawiera wszystkie składniki, przewidziane przez ustawodawstwo danego kraju, wyjąwszy świadczenia przewidziane w art. 21.

Artykuł 6.

Jeżeli z uwzględnieniem całości okresów ubezpieczenia zainteresowany nie wypełnia jednocześnie warunków, wymaganych przez ustawodawstwo obu krajów, jego prawo do świadczeń ustalone jest w myśl każdego ustawodawstwa w miarę spełniania przez zainteresowanego tych warunków.

Artykuł 7.

Jeżeli pewna grupa zawodowa pracowników poddana jest specjalnemu ustawodawstwu dla pracowników górnictwa tylko w jednym z układających się krajów, instytucja ubezpieczeniowa, do której zainteresowany

(Pensions) qu' en vue du maintien ou du recouvrement de ce droit.

Paragraphe 2 —

Les périodes de travail réputées accomplies au fond sous la législation spéciale aux travailleurs des mines de l'un des pays contractants sont considérées comme périodes de travail au fond, au regard de la législation de l'autre pays.

Article 4.

Toute période reconnue équivalente à une période d'assurance en application des législations de l'un et de l'autre pays n'est prise en compte que par l'organisme du pays où l'intéressé a travaillé en dernier lieu à la mine avant la période en cause.

Lorsque l'intéressé n'a pas travaillé dans une mine avant ladite période, celle-ci est prise en compte par l'organisme du pays dans lequel il a travaillé à la mine pour la première fois.

Article 5.

Chaque organisme détermine, d'après la législation qui lui est propre, et compte tenu de la totalité des périodes d'assurance, sans distinction du pays contractant où elles ont été accomplies, si l'intéressé réunit les conditions requises pour avoir droit aux avantages prévus par cette législation.

Il détermine, pour ordre, le montant de la prestation en espèces à laquelle l'intéressé aurait droit si toutes les périodes d'assurance totalisées avaient été accomplies exclusivement sous sa propre législation et réduit ce montant au prorata de la durée des périodes accomplies sous ladite législation.

Toutefois, aucune prestation n'est prise en charge par un organisme lorsque les périodes accomplies sous l'empire de la législation qui le régit n'atteignent pas, au total, une année comportant le minimum annuel de journées de travail effectif ou de journées assimilées au travail effectif prévu par cette législation.

La prestation visée à l'alinéa 2 du présent article comporte tous les éléments prévus par la législation nationale, à l'exclusion des prestations visées à l'article 21.

Article 6.

Lorsqu'un assuré, compte tenu de la totalité des périodes d'assurance, ne remplit pas, au même moment, les conditions exigées par les législations des deux pays, son droit à prestation est établi, au regard de chaque législation, au fur et à mesure qu'il remplit ces conditions.

Article 7.

Lorsqu'une catégorie professionnelle est soumise à la législation spéciale aux travailleurs des mines dans un seul des pays contractants, l'organisme d'assurance auquel l'intéressé a été affilié dans chacun des pays

należał w każdym kraju, uwzględniać będzie całość okresów, przebytych w tej grupie w Polsce i we Francji.

Każda instytucja stosuje przy tym postanowienia art. 3 do 6 dla obliczenia świadczeń na swój rachunek.

Rozdział 2. — Ubezpieczenie na wypadek starości.

Artykuł 8.

Każdy pracownik, korzystający z niniejszego układu, zwolniony jest od opłacania uznaniówek, wymaganych przez ustawodawstwo jednego lub drugiego kraju, za czas pobytu poza krajem, w którym opłacanie uznaniówek jest wymagane.

Artykuł 9.

Zasiłek specjalny i zasiłek wyrównawczy na rachunek Francji są obliczane z uwzględnieniem pracy w obu krajach tak pod ziemią, jak i na powierzchni, stosownie do postanowień art. 3 do 5 rozdziału pierwszego niniejszego tytułu i proporcjonalnie do ilości lat pracy przebytej w górnictwie we Francji.

Zasiłek specjalny i zasiłek wyrównawczy wypłacane są tylko zainteresowanym, którzy pracują w górnictwie francuskim.

Rozdział 3. — Ubezpieczenie na wypadek inwalidztwa.

Artykuł 10.

Dla otwarcia prawa do renty (pensji) inwalidzkiej za okres, podczas którego zainteresowany powinien otrzymywać zasiłek w gotówce z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby przed przyznaniem mu renty (pensji), uważa się we wszystkich przypadkach okres, przewidziany przez ustawodawstwo tego kraju, w którym zainteresowany pracował w chwili zajścia wypadku lub choroby, których skutkiem jest inwalidztwo.

Artykuł 11.

Renta (pensja) inwalidzka zawodowa, przewidziana przez ustawodawstwo specjalne dla pracowników górnictwa jednego lub drugiego z układających się krajów, udzielana jest tylko ubezpieczonym, którzy podlegali temu ustawodawstwu w chwili zajścia wypadku lub choroby, powodujących inwalidztwo, i którzy mieszkali w kraju, w którym ustawodawstwo to ma zastosowanie, do chwili przyznania omawianej renty (pensji).

Uprawnionemu, który podejmuje pracę poza obszarem wymienionego kraju, wypłata renty (pensji) zostaje wstrzymana.

Artykuł 12.

Jeżeli ubezpieczony nie wypełnia warunków, przewidzianych dla uzyskania renty (pensji) inwalidzkiej przez każde ustawodawstwo specjalne dla pracowników górnictwa obu krajów, świadczenia, do których ma prawo, są ustalane w myśl ustawodawstwa mającego do niego zastosowanie w chwili pierwszego stwierdzenia lekarskiego choroby lub wypadku, które spowodowało

prend en considération la totalité des périodes accomplies dans cette catégorie en FRANCE et en POLOGNE.

Chaque organisme fait application des articles 3 à 6 pour le calcul des prestations à sa charge.

Chapitre 2 — Assurance Vieillesse.

Article 8.

Tout travailleur bénéficiaire de la présente convention est dispensé du paiement de la taxe de rappel exigée par la législation de l'un ou l'autre pays, pour autant qu'il réside hors du pays dans lequel la taxe est due.

Article 9.

L'allocation spéciale et l'indemnité cumulable à la charge de la France sont calculées conformément aux dispositions des articles 3 à 5 du chapitre 1er du présent titre, en faisant état des services accomplis dans les deux pays, tant au fond qu'à la surface et proportionnellement au nombre d'années de services accomplies dans les mines en France.

L'allocation spéciale et l'indemnité cumulable ne sont servies qu'aux intéressés qui travaillent dans les mines françaises.

Chapitre 3 — Assurance invalidité.

Article 10.

Pour l'ouverture du droit aux pensions d'invalidité, la durée pendant laquelle l'intéressé doit avoir reçu l'indemnité en espèces servie au titre de l'assurance maladie préalablement à la liquidation de sa pension est, dans tous les cas, celle prévue par la législation du pays dans lequel il travaillait au moment où est survenu l'accident ou la maladie ayant entraîné l'invalidité.

Article 11.

La pension d'invalidité professionnelle prévue par la législation spéciale aux travailleurs des mines de l'un ou l'autre pays contractant n'est attribuable qu'aux assurés qui étaient soumis à cette législation au moment où est survenu l'accident ou la maladie ayant entraîné l'invalidité, et qui ont résidé dans le pays où cette législation s'applique jusqu'à la liquidation de ladite pension.

La pension cesse d'être servie au pensionné qui reprend le travail hors de ce pays.

Article 12.

Lorsque l'assuré ne remplit pas les conditions prévues pour l'octroi d'une pension d'invalidité par chacune des législations spéciales aux travailleurs des mines des deux pays, les prestations auxquelles il a droit sont déterminées au regard de la législation qui lui est applicable à la date de la première constatation médicale de la maladie ou de l'accident d'où est résultée son invalidité.

wały inwalidztwo, uwzględniając przy tym ewentualnie postanowienia niniejszego układu, dotyczące zliczania okresów ubezpieczenia.

Renty (pensje) inwalidzkie obciążają wyłącznie instytucję właściwą w myśl tego ostatniego ustawodawstwa.

Jeżeli jednakże na początku kwartału kalendarzowego, w ciągu którego powstała choroba, inwalida, podlegający poprzednio systemowi ubezpieczenia na wypadek inwalidztwa w drugim kraju, nie podlegał co najmniej od roku ustawodawstwu kraju, w którym choroba została stwierdzona, lub jeżeli, wypełniając warunki wymagane dla uzyskania renty (pensji) inwalidzkiej na podstawie każdego ustawodawstwa specjalnego dla pracowników górnictwa obu krajów, nie przebył w kraju, w którym choroba została stwierdzona okresu ubezpieczenia wynoszącego co najmniej jeden rok, przewidzianego w art. 5 niniejszego układu, otrzymuje on z właściwej instytucji drugiego kraju rentę (pensję) inwalidzką, przewidzianą przez ustawodawstwo tego kraju. Powyższe postanowienie nie ma zastosowania, jeżeli inwalidztwo powstało wskutek wypadku.

Artykuł 13.

Jeżeli w dniu zajścia wypadku lub choroby, powodujących inwalidztwo, zainteresowany był zatrudniony w innym kraju, niż kraj zobowiązanej instytucji, dla ustalenia wysokości renty (pensji) inwalidzkiej bierze się pod uwagę zarobek, wypłacany w kraju zobowiązanej instytucji pracownikom tej kategorii zawodowej, do której zainteresowany należał w wymienionym dniu.

Artykuł 14.

Dla ustalenia stopnia inwalidztwa, instytucje ubezpieczeniowe każdego kraju uwzględnić będą stwierdzenia lekarskie i informacje zebrane przez instytucje ubezpieczeniowe kraju drugiego.

Instytucje te zachowują jednakże prawo przeprowadzenia badania zainteresowanego przez lekarza według swego wyboru.

Artykuł 15.

Jeżeli po zawieszeniu lub wstrzymaniu renty (pensji) ubezpieczony odzyska swe prawa, wypłatę świadczeń podejmuje instytucja, która przyznała poprzednio rentę (pensję), jeżeli stan inwalidztwa jest skutkiem choroby lub wypadku, które uzasadniały pierwotnie przyznanie tej renty (pensji).

Przepisy niniejszego artykułu nie stosują się do pensji, przyznanych z tytułu inwalidztwa zawodowego.

Artykuł 16.

Renta (pensja) z tytułu inwalidztwa zawodowego, przyznana na podstawie specjalnego ustawodawstwa dla pracowników górnictwa jednego z obu krajów, ulega zamianie na rentę (pensję) z tytułu inwalidztwa ogólnego w warunkach, przewidzianych przez to ustawodawstwo z uwzględnieniem przy tym postanowień art. 10, 11 i 12.

té, et ce, compte tenu, le cas échéant, des dispositions du présent accord relatives à la totalisation des périodes d'assurance.

Les pensions d'invalidité sont à la charge exclusive de l'organisme compétent, en vertu de cette dernière législation.

Toutefois, si, au début du trimestre civil au cours duquel est survenue la maladie, l'invalide, antérieurement soumis à un régime d'assurance invalidité de l'autre pays, n'était pas assujéti depuis au moins un an à la législation du pays où la maladie a été constatée ou si, remplissant les conditions requises pour l'octroi d'une pension d'invalidité par chacune des législations spéciales aux travailleurs des mines des deux pays, les périodes d'assurance accomplies dans le pays ou la maladie a été constatée, n'atteignent pas le minimum d'une année, prévue à l'article 5 du présent accord, il reçoit de l'organisme compétent de l'autre pays la pension d'invalidité prévue par la législation de ce pays. Cette disposition n'est pas applicable si l'invalidité est la conséquence d'un accident.

Article 13.

Lorsque l'intéressé, à la date où est survenu l'accident ou la maladie ayant entraîné l'invalidité, était occupé dans le pays autre que celui de l'organisme débiteur, il est tenu compte, pour la détermination du montant de la pension d'invalidité, du salaire accordé, dans le pays de l'organisme débiteur, aux travailleurs de la catégorie professionnelle à laquelle l'intéressé appartenait à cette date.

Article 14.

Pour l'appréciation du degré d'invalidité, les organismes d'assurance de chaque pays font état des constatations médicales et des renseignements recueillis par les organismes d'assurance de l'autre pays.

Ils conservent, toutefois, le droit de faire procéder par un médecin de leur choix à l'examen de l'intéressé.

Article 15.

Si, après suspension ou suppression de la pension, l'assuré recouvre son droit, le service des prestations est repris par l'organisme débiteur de la pension primitivement accordée lorsque l'état d'invalidité est imputable à la maladie ou à l'accident qui avait motivé l'attribution de cette pension.

Les dispositions du présent article ne s'appliquent pas aux pensions d'invalidité professionnelle.

Article 16.

La pension d'invalidité professionnelle attribuée en vertu de la législation spéciale des travailleurs des mines de l'un des deux pays est transformée en pension d'invalidité générale dans les conditions prévues par cette législation, compte tenu des dispositions des articles 10, 11 et 12.

Artykuł 17.

Renta (pensja) inwalidzka ulega ewentualnie zamianie na rentę (pensję) starczą w warunkach, przewidzianych przez ustawodawstwo, na podstawie którego została przyznana.

Rozdział 4. — Ubezpieczenie na wypadek śmierci (renty — pensje).**Artykuł 18.**

Postanowienia art. 8 mają zastosowanie do różnych rodzajów rent (pensji) wdowich.

Artykuł 19.

W przeciwieństwie do postanowień art. 5 niniejszego układu zasiłki (renty-pensje) dla sierot obciążają wyłącznie instytucję kraju, w którym ubezpieczony pracował w górnictwie ostatnio.

Rozdział 5. — Zasiłki (dodatki) na dzieci.**Artykuł 20.**

W przeciwieństwie do postanowień art. 5 — zasiłki (dodatki) na dzieci, przewidziane przez francuskie ustawodawstwo specjalne dla pracowników górnictwa, udzielane są w warunkach ustalonych w tym ustawodawstwie dla osób pobierających renty (pensje) starcze lub dla pozostałych po nich wdów.

Rozdział 6. — Świadczenia węglowe i zakwaterowania.**Artykuł 21.**

Udzielanie rencistom (spensjonowanym) świadczeń węglowych i zakwaterowania lub ekwiwalentu w ich miejsce będzie przedmiotem porozumienia pomiędzy zwierzchnimi władzami administracyjnymi obu krajów.

Rozdział 7. — Postanowienia różne.**Artykuł 22.**

Uprawnionym na podstawie konwencji francusko-polskiej z dnia 21 grudnia 1929 r. dotyczącej ubezpieczenia na starość, na wypadek niezdolności do pracy i śmierci przysługują w całej pełni korzyści, przewidziane w niniejszym układzie.

Jednakże świadczenia na rachunek jednego lub drugiego z obu krajów, przyznane zainteresowanym w wyniku rewizji, nie mogą być niższe od tych, z których korzystali na podstawie konwencji z 21 grudnia 1929 r. w dniu wejścia w życie niniejszego układu.

Artykuł 23.

§ 1. Wnioski o świadczenia w gotówce, przysługujące w zastosowaniu postanowień niniejszego układu, powinny być kierowane do jednej z instytucji, do których ubezpieczony należał.

§ 2. Wnioski otrzymują datę w stosunku do wszystkich instytucji, wymienionych w § 1, z dnia ich wpływu do jednej z tych instytucji.

Article 17.

La pension d'invalidité est transformée, le cas échéant, en pension de vieillesse, dans les conditions prévues par la législation en vertu de laquelle elle a été attribuée.

Chapitre 4. — Assurance décès (Pensions).**Article 18.**

Les dispositions de l'article 8 sont applicables aux diverses catégories de pensions de veuves.

Article 19.

Par dérogation aux dispositions de l'article 5 les allocations pour orphelins sont à la charge exclusive de l'organisme du pays dans lequel l'assuré a travaillé à la mine en dernier lieu.

Chapitre 5. — Allocations pour enfants.**Article 20.**

Par dérogation aux dispositions de l'article 5, les allocations pour enfants prévues par la législation française spéciale aux travailleurs des mines sont servies dans les conditions fixées par cette législation aux pensionnés de vieillesse ou à leurs veuves.

Chapitre 6. — Prestation de charbon et de logement.**Article 21.**

L'attribution aux pensionnés des prestations de charbon et de logement, ou des indemnités qui en tiennent lieu, fera l'objet d'un arrangement entre les autorités administratives suprêmes des deux Etats.

Chapitre 7. — Dispositions diverses.**Article 22.**

Les bénéficiaires de la Convention franco-polonaise du 21 décembre 1929 relative à l'assurance vieillesse, invalidité, décès des ouvriers et employés des mines ont droit, de plano, aux avantages prévus par le présent Accord.

Toutefois, les prestations à la charge de l'un ou de l'autre des deux pays, attribuées aux intéressés après revision, ne peuvent être inférieures à celles dont ils bénéficient en vertu de la Convention du 21 décembre 1929 à la date de la mise en vigueur du présent accord.

Article 23.**Paragraphe 1er —**

Les demandes de prestations en espèces dues en application des dispositions du présent accord doivent être adressées à l'un des organismes auxquels l'assuré a été affilié.

Paragraphe 2 —

Les demandes prennent date, au regard de tous les organismes visés au paragraphe 1er, du jour de leur arrivée à l'un de ces organismes.

§ 3. Do wniosków powinny być dołączone dowodowe dokumenty i świadectwa, wymagane przez poszczególne systemy ubezpieczenia, do których ubezpieczony należał.

§ 4. Z instytucjami ubezpieczeniowymi wymienionymi w §§ 1 i 2 zrównane są wszystkie władze, które, zgodnie z przepisami obowiązującymi te instytucje, są właściwe do otrzymywania omawianych wniosków.

Artykuł 24.

Autonomiczna Kasa Narodowa Zabezpieczenia Społecznego w Górnictwie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych w Warszawie i Spółka Bracka w Tarnowskich Górach udzielać sobie będą pomocy dla wykonania niniejszego układu i będą w tym zakresie korespondować ze sobą bezpośrednio.

Artykuł 25.

Układ niniejszy będzie ratyfikowany i dokumenty ratyfikacyjne zostaną wymienione w Warszawie możliwie najprędzej.

Wejdzie on w życie z tą samą datą, co konwencja generalna o zabezpieczeniu społecznym.

Artykuł 26.

Układ niniejszy zawarty jest na przeciąg jednego roku. Będzie on milcząco przedłużany z roku na rok, jeżeli nie zostanie wypowiedziany przez jeden z Rządów, co powinno być notyfikowane drugiemu Rządowi na trzy miesiące przed upływem terminu.

Artykuł 27.

Z zastrzeżeniem postanowień art. 22, konwencja z dnia 21 grudnia 1929 r. zostaje uchylona z dniem wejścia w życie niniejszego układu.

Sporządzono w Paryżu w dwóch egzemplarzach dnia 9 czerwca 1948 r.

(—) Jerzy Putrament

L. S.

(—) Daniel Mayer

(—) Raymond Bousquet

Przekład

UKŁAD DODATKOWY

do Konwencji Generalnej z dnia 9 czerwca 1948 r. pomiędzy Polską a Francją o zabezpieczeniu społecznym.

Sposób przekazywania funduszków.

Artykuł 1.

Przekazywanie do Polski świadczeń, należnych z tytułu ustawodawstwa francuskiego o zabezpieczeniu społecznym uprawnionym, zamieszkałym na obszarze Polski, będzie dokonywane za pośrednictwem jednej lub kilku francuskich instytucji centralizujących, działających na rachunek ogółu francuskich instytucji, oraz za pośrednictwem jednej lub kilku polskich insty-

Paragraphe 3 —

Elles doivent être accompagnées des documents et des pièces justificatives requis par les législations des divers régimes d'assurance auxquels l'assuré a été affilié.

Paragraphe 4 —

Sont assimilées aux organismes d'assurance visés aux paragraphes 1er et 2 toutes les autorités qui, d'après les dispositions légales régissant ces organismes, sont compétentes pour recevoir lesdites demandes.

Article 24.

La Caisse Autonome Nationale de la Sécurité Sociale dans les Mines, l'Institut Central d'Assurances Sociales à Varsovie et la Caisse Minière (Spółka Bracka) à Tarnowskie Góry se prêtent leurs bons offices pour l'exécution du présent accord et correspondent directement entre eux à cet effet.

Article 25.

Le présent Accord sera ratifié et les instruments de ratification en seront échangés à Varsovie aussitôt que possible.

Il entrera en vigueur à la même date que la Convention générale sur la sécurité sociale.

Article 26.

Le présent accord est conclu pour une durée d'une année. Il sera renouvelé tacitement d'année en année, sauf dénonciation par l'un des gouvernements qui devra être notifiée à l'autre gouvernement trois mois avant l'expiration du terme.

Article 27.

Sous réserve des dispositions de l'article 22 ci-dessus, la Convention du 21 décembre 1929 est abrogée à partir de la date d'entrée en vigueur du présent accord.

Fait à Paris le 9 Juin 1948 en double exemplaire.

(—) Daniel Mayer

L. S.

(—) Raymond Bousquet

(—) Jerzy Putrament

ACCORD COMPLEMENTAIRE

à la Convention Générale du 9 Juin 1948 entre la France et la Pologne sur la sécurité sociale.

Modalités de transfert.

Article 1er.

Le transfert en Pologne des prestations dues au titre des législations françaises de sécurité sociale à des bénéficiaires résidant sur le territoire polonais sera effectué par l'intermédiaire d'un ou plusieurs organismes centralisateurs français agissant pour le compte de l'ensemble des organismes français et d'un ou plusieurs organismes centralisateurs polonais, suivant les modalités

dawstwa polskiego uważać się będzie każdy system, inny niż system ogólny, udzielający pracownikom pensji lub zasiłków na wypadek starości, inwalidztwa i śmierci. Powyższe postanowienie nie dotyczy pracowników państwowych etatowych i prowizorycznych.

Przepisy polskiego dekretu z dnia 22 października 1947 r., poz. 387 nie dotyczą korzyści, przewidzianych przez konwencję generalną, o ile korzyści te nie wykraczają poza korzyści, wynikające z ogólnego ustawodawstwa polskiego w zakresie zabezpieczenia społecznego.

2) — Postanowienia art. 2 § 2 konwencji generalnej należy interpretować w duchu tej konwencji w sensie jak najszerszym.

W razie ustanowienia we Francji lub w Polsce ubezpieczenia na wypadek braku pracy, Rząd francuski lub polski zobowiązuje się do przyjęcia potrzebnych przepisów w celu zapewnienia obywatelom polskim we Francji i obywatelom francuskim w Polsce korzyści tego ubezpieczenia.

3) — Przy stosowaniu art. 9 konwencji generalnej i art. 12 układu dodatkowego, za datę pierwszego stwierdzenia lekarskiego choroby uważa się datę otwarcia prawa do świadczeń w naturze lub w gotówce z ubezpieczenia na wypadek choroby.

4) — Uzgodniono, że dla otwarcia i likwidacji praw z systemów ubezpieczenia na wypadek starości, inwalidztwa i śmierci (renty-pensje) za okresy uznane za równoznaczne z okresem ubezpieczenia, uważać się będzie okresy, uznane za takie przez ustawodawstwo wewnętrzne każdego z układających się krajów, wyjąwszy wszystkie okresy, przebyte w kraju trzecim, z którym zawarta została konwencja o wzajemności.

5) — Ustalono, że postanowienia konwencji generalnej i układu dodatkowego z dnia dzisiejszego zastąpiły postanowienia porozumień z dnia 10 lutego 1947 r. w sprawie inwalidztwa, starości i śmierci.

Sporządzono w dwóch egzemplarzach w Paryżu dnia 9 czerwca 1948 r.

(—) Jerzy Putrament

L. S.

(—) Daniel Mayer

(—) Raymond Bousquet

Po zaznajomieniu się z powyższymi Aktami uznaliśmy je i uznajemy za słuszne zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nich zawartych; oświadczamy, że wymienione Akty są przyjęte, ratyfikowane i potwierdzone, oraz przyrzekamy, że będą niezmiennie zachowywane.

Na dowód czego wydaliśmy Akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej.

W Warszawie, dnia 23 grudnia 1948 r.

(—) Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

L. S.

(—) Józef Cyrankiewicz

Minister Spraw Zagranicznych:

(—) Zygmunt Modzelewski

comme régime spécial, au sens de la législation polonaise, tout régime, autre que le régime général, accordant à des travailleurs des pensions ou allocations en cas de vieillesse, d'invalidité ou de décès. Cette disposition ne concerne pas les fonctionnaires titulaires.

Les dispositions du décret-loi polonais N° 387 du 22 octobre 1947 n'affectent pas les avantages visés par la convention générale, pour autant que ces avantages n'excèdent pas ceux résultant de la législation générale polonaise en matière de sécurité sociale;

2) — Les dispositions de l'article 2, paragraphe 2, de la convention générale doivent s'interpréter dans l'esprit de ladite convention dans le sens le plus large.

Les Gouvernements français et polonais s'engagent, notamment en cas d'institution en France ou en Pologne d'une assurance chômage, à envisager l'adoption des dispositions nécessaires pour faire bénéficier les ressortissants polonais en France et les ressortissants français en Pologne de cette assurance.

3) — Pour l'application de l'article 9 de la convention générale et de l'article 12 de l'accord complémentaire, la date de la première constatation médicale de la maladie est la date de l'ouverture du droit aux prestations en nature ou en espèces de l'assurance maladie.

4) — Pour l'ouverture et la liquidation des droits au regard des régimes d'assurance vieillesse-invalidité ou décès (pensions), il convient d'entendre par périodes reconnues équivalentes à des périodes d'assurance, les périodes reconnues comme telles par la législation interne de chacun des pays contractants, à l'exclusion de toutes périodes accomplies dans un tiers pays avec lequel aurait été passée une convention de réciprocité.

5) — Il est précisé que les dispositions de la convention générale et de l'accord complémentaire en date de ce jour se substituent à celles des arrangements invalidité-vieillesse-décès du 10 février 1947.

Fait en double exemplaire à Paris, le 9 Juin 1948.

(—) Daniel Mayer

L. S.

(—) Raymond Bousquet

(—) Jerzy Putrament

Après avoir vu et examiné lesdits Actes, Nous les avons approuvés et approuvons en toutes et chacune des dispositions qui y sont contenues; déclarons que les Actes susmentionnés sont acceptés, ratifiés et confirmés et promettons qu'ils seront inviolablement observés.

En Foi de Quoi Nous avons délivré les Présentes Lettres, revêtues du Sceau de la République.

Donné à Varsovie, le 23 Décembre 1948.

(—) Bolesław Bierut

Président du Conseil des Ministres:

L. S.

(—) Józef Cyrankiewicz

Ministre des Affaires Étrangères:

(—) Zygmunt Modzelewski